

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

Kötelezettségvállalás a polcszerviz ügyben

A Gazdasági Versenyhivatal (GVH) fellépése arra kényszerítette a Tesco Global Áruházak Zr.-t, hogy ezentúl minden évben pályázaton válassza ki a neki polcszerviz szolgáltatást végző vállalkozásokat. A választás során a kiskereskedelmi láncnak egyebek mellett kiemelten figyelembe kell vennie a beszállítók felé alkalmazandó legmagasabb árat is. Mivel a Tesco vállalásai összhangban voltak a versenytörvénnyel, a GVH jogsértés megállapítása nélkül lezárta a kiskereskedelmi lánc ellen piaci erővel való visszaélés miatt indított eljárását.

A GVH eljárásának köszönhetően rendeződhet az egyik legnagyobb hazai kereskedelmi lánc és annak beszállítói között a polcfeltöltő szolgáltatással kapcsolatos vita. A versenyhatóság amiatt indított eljárást, mert a Tesco 2005. augusztus 15-én jelentős mértékben megváltoztatta polcszerviz rendszerét. A megrendelők addig 40-50 árufeltöltéssel, a polcok rendben tartásával, árellenőrzéssel foglalkozó vállalkozás közül választhattak. A változás után viszont a 3 ezer négyzetméteresnél nagyobb áruházakban csak 6 meghívásos pályázaton kiválasztott ügynökség közül válogathattak a beszállítók. A GVH eljárásának köszönhetően a helyzet a beszállítók számára kedvező irányba változik, mivel a kiskereskedelmi vállalkozás több, a versenytörvénnyel összhangban álló kötelezettséget is vállalt. A Tesco hajlandó arra, hogy

- 1) amennyiben áruházaiban a polcszerviz tevékenységet külső vállalkozásokkal kívánja végeztetni, a vállalkozások kiválasztását úgy valósítja meg, hogy először 2008-ra majd ezt követően évenként, pályázatot ír ki a munka elvégzésére. A pályázat során:**
 - a) a kiválasztás átlátható, konkrét és objektív minőségi feltételeken alapul, a megrendelő pedig figyelembe veszi a pályázónak a végzendő tevékenységhez kapcsolódó szakmai felkészültségét is;**
 - b) az elbírálás során kiemelten figyelembe veszi a pályázó beszállítók felé alkalmazható legmagasabb árra vonatkozóan a pályázatában tett ajánlatát; továbbá**
 - c) figyelembe veszi a beszállítók által jelzett tapasztalatokat, észrevételeket.**
- 2) legkésőbb a GVH végzés kézbesítését követő negyvenhatodik napot követően:**
 - a) térítésmentesen biztosítja a polcszerviz tevékenységet végző vállalkozások részére a polcszerviz tevékenységgel kapcsolatos munkavégzéshez szükséges eszközöket, felszereléseket; továbbá**
 - b) a koordinátori szerepkör ellátásáért a beszállítókra sem közvetlenül, sem közvetve nem hárít át költségeket.**

A Tesco vállalásai mellett a GVH álláspontja szerint nem állapítható meg, hogy a kiskereskedelmi társaság indokolatlanul kényszerítené beszállítóira az általa kiválogatott polcszerviz szolgáltatást nyújtó vállalkozásokat. A polcszerviz ügynökségek számának valamilyen mérvű korlátozása indokolt és ésszerű. Mivel az ügynökségeket évente választják ki és a kiválasztás kiemelt szempontja a beszállítók felé alkalmazható legmagasabb ár, nem valószínű, hogy a beszállítók kedvezőtlenebb helyzetbe kerülnének, mintha tetszés szerint válogathatnának a polcszerviz szolgáltatók közt. A Tesco vállalásai a GVH szerint garantálják azt is, hogy a kiskereskedelmi társaság ne hárítson át aránytalanul nagy költségeket és egyoldalúan ne számítson fel díjakat beszállítói számára. A döntést megelőzően a GVH a Tesco vállalásait megküldte több jelentős forgalmú beszállítónak és polcszerviz ügynökségnek is, de kifogásoló észrevétel nem érkezett.

Mivel a kötelezettségvállalások biztosíthatják a közérdek védelmét, a GVH jogsértés megállapítása és bírság kiszabása nélkül, végzéssel megszüntette a Tesco Global Áruházak Zrt. elleni, a jelentős piaci erővel való visszaélés gyanúja miatt indított eljárást.

A kötelezettségvállalás intézményét a közösségi versenyszabályok végrehajtásáról szóló 1/2003/EK rendelet vezette be az európai jogba, majd e jogintézményt ültette át a jogalkotó a magyar verseny törvénybe. Kötelezettségvállalással akkor zárulhat egy versenyhivatali ügy, ha a magatartás megtiltásához vezető eljárások során az eljárás alá vont vállalkozás a versenyjogsértéssel kapcsolatos aggályok elosztatására alkalmas intézkedéseket tesz. Ebben az esetben a versenyhatóság a kötelezettségvállalások elfogadása és kötelezővé tétele mellett megszünteti az eljárást. A versenyhatóság ilyenkor nem mondja ki, hogy történt-e jogsértés vagy nem. Kötelezővé teszi a vállalkozások számára a vállalásaikat, és azt állapítja meg, hogy a továbbiakban nincs ok a beavatkozásra, mert a kötelezettségvállalások orvosolták az azonosított versenyaggályokat. A kötelezettségvállalás be nem tartása esetén bírság, illetve a kötelezettségvállalás végrehajtása érdekében kényszerítő bírság kiszabására is sor kerülhet.

A versenyhatóság feladata a közérdek védelme, nem az egyedi jogviták elbírálása. E feladatot szem előtt tartva megállapítható, hogy a kötelezettségvállalás előnyös mind az eljárás alá vont vállalkozások, mind a versenyhatóság, mind pedig a vizsgált magatartás érintettjei számára. A vállalkozások számára azért kedvező az új határozattípus, mert így elkerülhetik a jogsértés kimondásával járó negatív híradásokat, illetve mentesülhetnek egy elhúzódó eljárás terheitől. A versenyhatóság ugyanakkor munkaerőt takarít meg a kötelezettségvállalás elfogadásával, mivel a vizsgált magatartás szinte azonnali hatállyal összhangba hozható a verseny törvény rendelkezéseivel. Nem kell bizonyítani a jogsértést, hiszen a vállalkozások maguk vállalnak kötelezettséget, amelyek megsértése esetén azonnal, minden további vizsgálódás nélkül szankcionálhatók. Ebből adódóan elkerülhető a hosszas bírósági felülvizsgálat, az esetleges piaci sérelem, így rendkívül rövid idő alatt megszűnik. Utóbbi körülmény pedig nyilvánvalóan kedvezően érinti a vizsgált magatartás érintettjeit.

Hangsúlyozandó, hogy mivel a kötelezettségvállalás teljesítését elrendelő döntés nem rendelkezik arról, hogy történt-e jogsértés, e döntés nem akadályozza sem a magánjogi pereknek, sem egy későbbi versenyfelügyeleti eljárás megindításának. A versenyfelügyeleti eljárás megindíthatóságát azonban a jóhiszeműen eljáró ügyfél védelme érdekében valamelyest korlátozza a törvény: az ügyben újabb eljárás megindítására csak a körülmények lényeges változása miatt, illetve akkor kerülhet sor, ha a kötelezettségvállalás teljesítését elrendelő döntés meghozatala valamely fontos tény félrevezető közlésén alapult.

Az ügy hivatali nyilvántartási száma: **Vj-92/2006.**

Budapest, 2007. október 4.

További információ:

Mihálovits András

Gazdasági Versenyhivatal

cím: 1054 Budapest, V. ker. Alkotmány u.5.

levél: 1245 Budapest, 5. Pf. 1036

tel: +36-30 618-6618

email: Mihalovits.Andras@gvh.hu

<http://www.gvh.hu>